

znaš šta je to, ali se nisi usuđivao da mu pogledaš u oči. S druge strane zida su se nalazili pacovi."

"O'Brajene!" reče Winston naprežući se da ovlada svojim glasom. "Vi znate da to nije potrebno. Šta tražite od mene?"

O'Brajen mu ne dade neposredan odgovor. Najzad progovori, onako učiteljski kako je ponekad imao običaj. Gledao je zamišljeno nekud u daljinu, kao da se obraća publici iza Vinstonovih leđa.

"Sam po sebi", reče on, "bol nije uvek dovoljan. Ima situacija u kojima se čovek odupire bolu, čak i dok ne izdahne. Ali za svakog postoji nešto neizdržljivo - nešto o čemu se ne može ni misliti. To nema veze sa hrabrošću i kukavičlukom. Čovek koji pada s neke visine nije kukavica ako se u padu uhvati za užu. Čovek koji izranja iz duboke vode nije kukavica ako napuni pluća vazduhom. To je jednostavno instinkt koji se ne može uništiti. Isti je slučaj s pacovima. Za tebe, oni su neizdržljivi. Oni predstavljaju oblik pritiska kome se ne možeš odupreti, čak i kad bi hteo. Stoga ćeš učiniti ono što se od tebe traži."

"Ali šta, šta? Kako ću to učiniti ako ne znam šta je?"

O'Brajen podiže kavez i premesti ga na bliži sto, spustivši ga pažljivo na čoku. Vinstonu zapišta krv u ušima. Imao je osećanje da sedi u potpunoj usamljenosti. Nalazio se usred ogromne puste ravnice, ravne pustinje natopljene suncem, preko koje su mu svi zvuci dolazili iz neizmernih daljina. No ipak je kavez s pacovima bio nepuna dva metra od njega. Pacovi su bili ogromni. Bili su u onom dobu kad im njuška postaje tupa i krvožedna a krzno prelazi iz sive boje u mrku.

"Iako je glodar", reče O'Brajen, još uvek se obraćajući nevidljivoj publici, "pacov je mesožder. To znaš. Čuo si šta se dešava u siromašnim četvrtima ovog grada. Ima ulica gde žene ne smeju da ostave malo dete samo u kući, Čak ni na nekoliko minuta, jer bi ga inače pacovi svakako napali. U vrlo kratkom roku oglodali bi ga do kostiju. Oni takođe napadaju bolesnike i samrtnike. Sa začuđujućom inteligencijom raspoznaju koji se ljudi ne mogu braniti."

Iz kaveza se začu žestoka cika. Vinstonu se učini da dopire izdaleka. Pacovi su se tukli; pokušavali su da se dohvate jedno drugog kroz pregradu. On ču i duboko očajničko stenjanje. Učini mu se da i ono dolazi odnekud van njega.

O'Brajen podiže kavez i u istom trenutku pritisnu nešto na njemu. Nešto školjocnu. Vinston se izbezumljeno napreže da se otrgne sa stolice. Nije vredelo: svaki deo tela, čak i glava, bili su čvrsto stegnuti. O'Brajen primače kavez na nepun metar od Vinstonovog lica.

"Pritisnuo sam prvu polugu", reče on. "Konstrukcija ovog kaveza ti je jasna. Maska će ti naleći na lice, ne ostavljajući nikakav izlaz. Kad pritisnem ovu drugu polugu, vrata kaveza će se podići. Izgladnele životinje će izleteti kao meci. Jesi li kad video pacova u skoku? Naleteće ti na lice i odmah zagristi u njega. Neki put idu pravo na oči. Neki put progrižu kroz obraze i navale na jezik."

Kavez se primicao; već je bio sasvim blizu. Vinston ču niz oštih krika koji kao da su dolazili iz vazduha iznad njegove glave. Ipak se žestoko borio protiv panike. Smisliti, smisliti nešto makar u preostalom deliću sekunde - jedina nada je bila u tome. Odjednom ga po nozdrvama udari odvratan ustajao zadah životinja. U njemu se uskomeša mučnina; on se gotovo onesvesti. Sve se bilo pomračilo. Za trenutak je bio izvan sebe, životinja koja urla. No ipak izroni iz mraka grčevito se držeći jedne misli. Može se spasiti na jedan jedini način. Mora podmetnuti neko drugo ljudsko biće, telo nekog drugog ljudskog bića, između sebe i pacova.